



АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ
СТАТУТАРНИ ЕДИНЕЧНИ
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ
ЗА ГОДИНАТА ЗАВРШЕНА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА

СОДРЖИНА	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	3
ЕДИНЕЧЕН БИЛАНС НА УСПЕХ	4
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА	5
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА	6
ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	7
БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	8
ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО	8
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ	8
ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ	27
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ	28
СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ	29
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	31
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	32
ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ	32
ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА	35
ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ	36
ЗАЛИХИ	37
ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ	37
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	37
ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	38
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ	38
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	39
ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ	39
ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ	40
ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ	40
ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	41
РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ	41
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	41
ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	42
ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ	42
ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ	42
ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕТО	42
ДАНОК НА ДОБИВКА	43
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	43
ДИВИДЕНДА	43
ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ	43
ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ	43
ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ	44
ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ	46
НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ	46
ПРИЛОГ 1 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ	
ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените единечни финансиски извештаи (стр. 3 до 46) на АЛКАЛОИД АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), кои се состојат од единечниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2019 година и единечниот извештај за сеопфатната добивка, единечниот извештај за промените во главнината и единечниот извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува, како и прегледот на значајните сметководствени политики и останатите објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за единечните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие единечни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на единечните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие единечни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека единечните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во единечните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на единечни финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на единечните финансиски извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на единечните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, единечните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на АЛКАЛОИД АД Скопје на ден 31 декември 2019 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД Скопје (продолжение)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на единечниот годишен извештај и единечната годишната сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од Раководството на Друштвото на ден 7 февруари 2020 година. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на единечниот годишен извештај со единечната годишна сметка и единечните финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење, историските финансиски информации обелоденети во единечниот годишен извештај се конзистентни со единечната годишна сметка и приложените ревидирани единечни финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 година.

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

5 март 2020 година
Дилоит ДОО Скопје



Јане Иванов
Овластен ревизор

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2019	2018 (повторно прикажување)
Средства			
Постојани средства			
Материјални средства	6	5.196.692	4.189.647
Нематеријални средства	7	1.729.210	1.598.027
Одложени даночни средства	19	-	17.817
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	9	7.411	6.819
Вложувања во подружници	10	509.977	374.691
Останати долгорочни побарувања	13	114.566	13.056
		7.557.856	6.200.057
Тековни средства			
Залихи	11	2.369.208	2.110.233
Побарувања од купувачите	12	2.435.007	2.033.479
Останати побарувања	13	172.762	201.845
Пари и парични еквиваленти	14	139.182	189.540
		5.116.159	4.535.097
Вкупно средства		12.674.015	10.735.154
Акционерска главнина и обврски			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	15	2.186.382	2.197.095
Премии од акции		(65.060)	-
Законски резерви		596.146	596.146
Останати резерви	16	1.686.780	879.136
Задржана добивка		5.686.873	5.115.593
		10.091.121	8.787.970
Долгорочни обврски			
Долгорочни кредити	17	288.057	218.935
Обврски за отпремнини	18	39.523	29.460
		327.580	248.395
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	20	1.949.435	1.554.327
Данок на добивка		47.392	13.506
Краткорочни кредити	17	258.487	130.956
		2.255.314	1.698.789
Вкупно обврски		2.582.894	1.947.184
Вкупно акционерска главнина и обврски		12.674.015	10.735.154

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

Единечните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Друштвото на ден 7 февруари 2020 година.

Одобрено од:

Живко Мукаетов
Генерален директор



Виктор Стојчевски
Финансиски директор

ЕДИНЕЧЕН БИЛАНС НА УСПЕХ

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2019	2018
Продажби	5	8.428.009	7.506.114
Трошоци содржани во продадени готови производи и трговски стоки	24	(5.078.027)	(4.604.215)
Бруто добивка		3.349.982	2.901.899
Трошоци за истражување и развој	24	(109.931)	(86.125)
Трошоци на продажба и маркетинг	24	(1.723.781)	(1.638.232)
Административни трошоци	24	(420.697)	(371.897)
Резервирања за останати обврски и трошоци	21	(10.063)	(292)
Останати приходи од работењето	22	246.610	378.642
Останати расходи од работењето	23	(191.815)	(255.981)
Добивка од работењето		1.140.305	928.014
Трошоци на финансирањето (нето)	26	(11.517)	(11.174)
Добивка пред оданочување		1.128.788	916.840
Данок на добивка	27	(120.977)	(68.641)
Нето добивка		1.007.811	848.199
Заработувачка по акција (во Денари)			
- Основна	28	712,16	598,75

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2019	2018
Нето добивка		1.007.811	848.199
Останата сеопфатна добивка:			
Објективна вредност на вложувањата	16	592	1.709
Ефект од ревалоризација на земјиште	6	823.836	-
Останата сеопфатна добивка по оданочување		824.428	1.709
Вкупна сеопфатна добивка		1.832.239	849.908

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

За годината што завршува на 31 декември

	Акционерски капитал	Премии од акции	Законски резерви	Останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
На 1 јануари 2018	2.197.095	-	596.146	1.122.110	4.776.836	8.692.187
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда	-	-	-	-	(382.485)	(382.485)
Останати корекции за минати години	-	-	-	-	3.685	3.685
Нето добивка за периодот	-	-	-	-	848.199	848.199
<i>Извештај за сеопфатната добивка</i>						
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	1.709	-	1.709
	-	-	-	1.709	-	1.709
На 31 декември 2018	2.197.095	-	596.146	1.123.819	5.246.235	9.163.295
Ефект од промена во сметководствена политика (белешка 2,1, 2,7, 6 и 16)	-	-	-	(244.683)	(130.642)	(375.325)
На 31 декември 2018 (повторно прикажување)	2.197.095	-	596.146	879.136	5.115.593	8.787.970
Откуп на сопствени акции	(10.713)	(65.060)	-	-	-	(75.773)
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда	-	-	-	-	(453.315)	(453.315)
Издвојувања од резерви	-	-	-	(16.784)	16.784	-
Нето добивка за периодот	-	-	-	-	1.007.811	1.007.811
<i>Извештај за сеопфатната добивка</i>						
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	592	-	592
Ревалоризација на на земјиште (Белешка 2,7, 6 и 16)	-	-	-	823.836	-	823.836
	-	-	-	824.428	-	824.428
На 31 декември 2019	2.186.382	(65.060)	596.146	1.686.780	5.686.873	10.091.121

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

ЕДИНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

	За годината што завршува на 31 декември	
	2019	2018
Парични текови од оперативни активности		
Наплатено од купувачи	8.090.095	7.413.130
Платено на добавувачите и вработените	(6.883.778)	(6.064.227)
Нето парични текови од оперативни активности	1.206.317	1.348.903
Парични текови од инвестициони активности		
Набавка на основни средства	(862.848)	(851.685)
Продажба на основни средства	-	-
Вложувања во подружници (Белешка 10)	(135.286)	-
Примени дивиденди	69.464	162.256
Добиени субвенции	85.831	35.293
Останати одливи од вработените	(65.162)	(63.980)
Нето парични текови користени во инвестициони активности	(908.001)	(718.116)
Парични текови од финансиски активности		
Приливи од кредити	1.553.535	1.235.510
Отплата на кредити	(1.363.716)	(1.359.396)
Платени камати	(9.405)	(12.096)
Откуп на сопствени акции	(75.773)	-
Надоместоци на акционерите и данок на исплатена дивиденда и други распределби од добивката	(453.315)	(382.485)
Нето парични текови користени во финансиски активности	(348.674)	(518.467)
Нето (намалување) / зголемување на пари и парични еквиваленти	(50.358)	112.320
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	189.540	77.220
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	139.182	189.540

Белешките кон единечните финансиски извештаи се интегрален дел на овие единечни финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Алкалоид АД Скопје (во понатамошниот текст: “Друштвото”) произведува и продава разновидни фармацевтски, хемиски и козметички производи и производи од билно потекло. Алкалоид АД Скопје има основано осумнаесет подружници и една фондација во Република Северна Македонија и други земји. Називите на подружниците се дадени во точка 10 од Белешките кон единечните финансиски извештаи.

Алкалоид АД Скопје, матичното друштво е акционерско друштво, основано и со седиште во Република Северна Македонија. Адресата на Друштвото е:

Бул. Александар Македонски 12
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Акциите на Алкалоид АД Скопје котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност од 2002 година.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики кои се применети при подготвувањето на единечните финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се применуваат конзистентно во текот на целата презентирана година.

2.1 Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва (“Службен весник” бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/2018, 225/2018 и 239/2018) правните лица во Република Северна Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство (“Службен весник” 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Објавените стандарди и толкувања кои на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сè уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.1 Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи (продолжение)

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Единечните финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на овие единечни финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 2.

Износите содржани во единечните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

Промена на сметководствена политика

Согласно претходната сметководствена политика зградите беа вреднувани по објективна вредност врз база на проценка извршена од надворешен независен проценител, минус акумулирана амортизација. Новата сметководствена политика за признавање по набавна вредност минус акумулирана амортизација и обезвреднување беше усвоена на 30 септември 2019 година и ретроактивно применета. Како резултат на зголемените инвестиции во материјални средства кои се состојат од комплетно реновирање на погоните и постројките, раководството процени дека промената на сметководствената политика ќе допринесе за порелевантни и прецизни финансиски извештаи бидејќи посоодветно ги третира одделните компоненти од материјалните средства базирани на тековни вредности. Деталите за промената во сметководствената политика се опишани во Белешка 2.7.

Друштвото изврши промена на единечниот извештај за финансиската состојба и промените ги евидентираше како корекција во финансиските извештаи за претходната година. Ефектот од новата сметководствена политика на 31 декември 2018 година врз материјалните средства е намалување од 375.325 илјади денари. Останатите резерви се намалени за 244.683 илјади денари и задржаната добивка е намалена за 130.642 илјади денари. Останатите резерви се намалени за 244.683 илјади денари за позитивниот ефект од претходните ревалоризации и задржаната добивка е намалена за 130.642 илјади денари за акумулираната амортизација од претходните години.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.1 Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи (продолжение)

Промена на сметководствена политика (продолжение)

Ефектите на корекциите во споредбените износи во извештајот за финансиската состојба извршени на 31 декември 2018 година се прикажани како што следува:

	31.12.2018	Нето ефект	31.12.2018
	(пред промена на сметководствена политика)		(повторно прикажување)
Средства			
Постојани средства			
Материјални средства	4.564.972	(375.325)	4.189.647
Нематеријални средства	1.598.027	-	1.598.027
Одложени даночни средства	17.817	-	17.817
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	6.819	-	6.819
Вложувања во подружници	374.691		374.691
Останати долгорочни побарувања	13.056	-	13.056
	6.575.382	(375,325)	6.200.057
Тековни средства			
Залихи	2.110.233	-	2.110.233
Побарувања од купувачите	2.033.479	-	2.033.479
Останати побарувања	201.845	-	201.845
Пари и парични еквиваленти	189.540	-	189.540
	4.535.097	-	4.535.097
Вкупно средства	11.110.479	(375.325)	10.735.154
Акционерска главнина и обврски			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	2.197.095	-	2.197.095
Законски резерви	596.146	-	596.146
Останати резерви	1.123.819	(244.683)	879.136
Задржана добивка	5.246.235	(130.642)	5.115.593
	9.163.295	(375.325)	8.787.970
Долгорочни обврски			
Долгорочни кредити	218.935	-	218.935
Обврски за отпремнини	29.460	-	29.460
	248.395	-	248.395
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачите и останати обврски	1.554.327	-	1.554.327
Данок на добивка	13.506	-	13.506
Краткорочни кредити	130.956	-	130.956
	1.698.789	-	1.698.789
Вкупно обврски	1.947.184	-	1.947.184
Вкупно акционерска главнина и обврски	11.110.479	(375.325)	10.735.154

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.1 Основа за подготвување на единечните финансиските извештаи (продолжение)

Извештај за сеопфатната добивка

Сметководствената политика не е ретроактивно променета во извештајот за сеопфатната добивка бидејќи за 2018 година, бидејќи тековната амортизација од 19,562 илјади денари, како резултат на промена на сметководствената политика, не би имала материјален ефект на финансиските извештаи за 2018 година.

Извештај за парични текови

Промената во материјалните средства не предизвика промени во вкупните парични средства од оперативни активности, вкупните парични средства од инвестициски активности и вкупните парични средства од финансиски активности за годината што завршува на 31 декември 2018 година.

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени

На денот на издавањето на овие единечни финансиски извештаи, подолу наведените стандарди и измени на веќе постојните стандарди беа издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, како и нови толкувања објавени од страна на Комисијата за толкувања за меѓународно финансиско известување, но истите не се официјално усвоени во Република Северна Македонија.

- Измени на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Измени со кои се подобруваат обелоденувањата на објективната вредност и ризикот на ликвидност (ревизиран во март 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2009 година);
- Измени на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Дополнителни исклучоци за ентитети кои прв пат ги применуваат МСФИ. Измените се однесуваат на средствата во индустријата за нафта и гас и утврдување дали договорите содржат лизинг (ревизиран во јули 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени и дополнувања на различни стандарди и толкувања како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 16 април 2009 година (МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 39, КТМФИ 16) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (измените на стандардите се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година, додека измените на КТМФИ за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСС 38 “Нематеријални средства” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Измени како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ (ревидиран во април 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и измени кои се однесуваат на трансакции на групни готовински плаќања врз основа на акции (ревидиран во јуни 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени на КТМФИ 9 “Повторна проценка на вградените деривативи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” – Вградени деривативи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 30 јуни 2009 година);
- КТМФИ 18 “Пренос на средства од купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- “Сеопфатна рамка за финансиско известување на 2010 година” што претставува измена на “Рамката за подготовка и прикажување на финансиските извештаи” (применлива за пренос на средства од купувачи примени на или по септември 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Ограничен исклучок од споредбени обелоденувања пропишани во рамките на МСФИ 7 кај ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСС 24 “Обелоденувања за поврзани страни” – Поедноставени барања за обелоденувања кај ентитети кои се под (значителна) контрола или влијание на владата и појаснување на дефиницијата за поврзани страни (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: презентирање” – Сметководство за правата на издавање на нови акции (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 февруари 2010 година);
- Дополнувања на различни стандарди и толкувања “Подобрувања на МСФИ (2010)” како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 6 мај 2010 година (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КТМФИ 13) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (поголем број од дополнувањата ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на КТМФИ 14 “МСС 19 – Ограничување на дефинираните примања, минималните барања за финансирање и нивната интеракција” Авансна уплата на минимални средства потребни за финансирање (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- КТМФИ 19 “Подмирување на финансиски обврски со инструменти на главнината” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Висока хиперинфлација и отстранување на фиксни датуми за ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Пренос на финансиски средства (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Одложен данок: поврат на средствата кои се наоѓаат во основата (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2012 година);
- МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 13 “Мерење на објективната вредност” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 27 (ревизиран во 2011) “Поединечни финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 28 (ревизиран во 2011) “Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Државни кредити (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 “Консолидирани финансиски извештаи, Заеднички аранжмани и Обелоденувања на вложувања во други правни лица: Упатство за преодна примена” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” - Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2012 година);
- Дополнувања на МСС 19 “Користи за вработените” – Подобрување на сметководството за користи по престанување на работниот однос (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2009-2011) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- КТМФИ 20 “Трошоци за откривка во фазата на производство на површински рудници” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” и МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Вложувачки правни лица (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: Презентирање” - Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 36 “Обезвреднување на средствата” – Обелоденувања за надоместувачка вредност за нефинансиски средства (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” - Замена на деривативи и продолжување на сметководството за хеџинг трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- КТМФИ 21 “Давачки” (толкување применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Дополнувања на МСС 19 “Користи за вработените” – Планови за дефинирани користи: Придонеси за вработените (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);
- Дополнувања на различни стандарди “Подобрувања на МСФИ (циклус 2010-2012) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2011-2013) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МСС 40) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2014 година).
- МСФИ 14 “Одложени сметки согласно законската регулатива” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” и МСС 28 “Учество во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Продажба на или вложувања во средства на вложувачот и неговиот придружен правен субјект или заедничко вложување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” – Сметководство за стекнати удели во заеднички операции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 38 “Нематеријални средства” – Појаснување на прифатливите методи за пресметка на амортизација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на и по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 41 “Земјоделство” – Земјоделство: плодородни стебла (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Метод на главнина во поединечни финансиски извештаи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2012-2014) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МСС 19 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Измени на МСС 7 “Извештај за паричните текови” – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Измени на МСС 12 “Даноци на добивка” – Признавање на одложени даночни средства за нереализирани загуби (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Дополнувања на МСФИ 12 заради “Подобрувања на МСФИ (циклус 2014-2016) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) главно поврзано со елиминација на неусогласеностите и термилошки објаснувања (промените на МСФИ 12 се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година).
- МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 15 “Приходи од договори со купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Класификација и мерење на трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Измени на МСФИ 4 “Договори за осигурување” – Со примена на МСФИ 9 “Финансиски инструменти” и МСФИ 4 “Договори за осигурување” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година или кога МСФИ 9 “Финансиски инструменти” се применува за прв пат);
- Измени на МСС 40 “Вложувања во недвижности” – Пренос на вложувања во недвижности (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 и МСС 28 заради “Подобрувања на МСФИ (циклус 2014-2016) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) главно поврзано со елиминација на неусогласеностите и термилошки објаснувања (промените на МСФИ 1 и МСС 28 ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- КТМФИ 22 “Трансакции во странска валута и напредни разгледувања” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 16 “Наеми” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСФИ 9 “Финансиски инструменти” – Претплати со негативна компензација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСС 19 “Користи за вработените” – Измени на планот, скратување или исплаќање” (применливи за периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Измени на МСС 28 “Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања” – Долгорочни вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Дополнувања на различни стандарди и толкувања “Подобрувања на МСФИ (циклус 2015 - 2017)” како резултат на проектот за годишни подобрувања на МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МСС 12 и МСС 23) – главно поврзано со елиминација на неусогласеностите и термилошки објаснувања (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- КТМФИ 23 “Неизвесност околу третманите на данокот на добивка” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или после 1 јануари 2019 година).

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период

На денот на издавањето на овие единечни финансиски извештаи објавени се следните стандарди, нивните дополнувања и толкувања кои сè уште не стапиле на сила:

- МСФИ 17 “Договори за осигурување” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2021 година);
- Измени на МСФИ 3 “Деловни комбинации” – Дефиниција на деловното работење (применливи за деловни комбинации за кои датумот на спојување е на или после почетокот на првиот годишен известувачки период кој започнува на или по 1 јануари 2020 и за аквизиција на средства која се случува на или после почетокот на тој период);
- Измени на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Продажба или доделување на средства помеѓу инвеститорот и неговиот придружен субјект или заедничко вложување и понатамошни дополнувања (почетниот датум на примена е одложен на неопределено време се додека проектот за истражување на методот на главнина не биде завршен);
- Измени на Препораките за Сеопфатна рамка на МСФИ стандарди (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или после 1 јануари 2020 година);
- Измени на МСС 1 “Презентирање на финансиски извештаи” и МСС 8 “Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки” – Дефиниција на материјалност (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2020);
- Измени на МСФИ 9 „Финансиски инструменти“, МСС 39 „Финансиски инструменти: Признавање и мерење“ и МСФИ 7 „Финансиски инструменти: Обелоденувања“ – Реформа за референца за каматни стапки (применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2020);

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период (продолжение)

- Измени на МСС 1 „Подготовка на финансиски извештаи“ – Класификација на обврските како тековни или нетековни (применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2022).

Подготвувањето на единечните финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководство бара примена на проценки и претпоставки од страна на менаџментот на Друштвото, кои влијаат врз искажаните позиции во единечните финансиски извештаи. Иако оценките на раководството се базираат на разумни информации и познавања за настаните и активностите, фактичките резултати може да се разликуваат од проценетите. Проценките на раководството се прикажани во Белешка 4.

2.4 Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Друштвото има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на контрола и ефектот од поседувањето на гласовите се зема предвид при одредување дали Друштвото има контрола врз друго правно лице. Набавна вредност на вложувањето претставува објективната вредност на даденото средство. Друштвото ги евидентира вложувањата по нивната набавна вредност намалена за евентуално обезвреднување.

2.5 Сегментно известување

Известувањето по оперативни сегменти е конзистентно со начините на интерно известување за потребите на Управниот одбор. Управниот одбор е одговорен за стратешките одлуки за секој од сегментите. На 31 декември 2019 година, Друштвото беше организирано во четири известувачки сегменти:

- **Фармација** - производство и продажба на лекови за хумана медицина, ветеринарни лекови и фармацевтски суровини,
- **Хемија** - производство и продажба на хемиски производи,
- **Козметика** - производство и продажба на козметички производи,
- **Билкарство** - производство и продажба на производи од билно потекло.

Севкупната производна програма на фармацевтски производи на Алкалоид-Фармација се состои од следниве фармацевтски форми:

- Орални цврсти дозни форми: Таблети - конвенционално и модифицирано ослободување, филм-таблети, обложени таблети, подјазични таблети, капсули, сув прашок за орална суспензија.
- Течни дозни форми за орална употреба: Раствори за орална употреба, сирупи, суспензии.
- Топикални препарати: Кремови, масти, раствори, гелови, спрејови, вагиналети, супозитории.
- Стерилни дозни форми: Парентерални мало-волуменски, капки за очи, масти за очи.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.5 Сегментно известување (продолжение)

Покрај капацитетите за производство на готови фармацевтски производи Алкалоид-Фармација има погон за екстракција на опиоиди, кој вклучува производство на морфин и негови деривати како фармацевтски суровини.

Сегментот Алкалоид - Хемија денес има развиена програма за производство на хемикалии и реагенси од органско и неорганско потекло, со ра, puriss, purum и со фармакопејски квалитети. Истите се наменети за лабораториите во институтите, факултетите, клиниките, фармацевтската и козметичката индустрија, како и во процесите на производство на други индустрии.

Палетата на производи на Алкалоид - Козметика се состои од производите за нега на кожа, производите за нега на детска кожа, сапуни, производите за нега на коса, производите за нега на заби, парфемската колекција за мажи, парфемската колекција за жени, како и козметиката за домаќинството. Состојките кои се составен дел на производите се набавуваат од добавувачи кои ги задоволуваат високите стандарди за квалитет и истите се во согласност со барањата на Европската директива за квалитетен козметички производ.

Главни дејности во Алкалоид - Билкарство се обработка, мешање и пакување на билни суровини како корени, листови, овошје, семе итн.

Приходите по сегменти се приходи кои се обелоденети во единечниот биланс на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите приходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Расходите по сегменти се расходи кои се обелоденети во единечниот биланс на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите расходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Нето оперативните средства на Друштвото се состојат примарно од материјални и нематеријални средства, залихи и побарувања намалени за нето оперативните обврски, додека нето финансиските средства на Друштвото примарно се состојат од парични средства и парични еквиваленти, останати тековни финансиски средства намалени за финансиски обврски, одложен данок и данок на добивка.

Сметководствените политики на сегментите се исти со сметководствените политики на Друштвото. Ова се всушност податоците кои што се репортираат на управувачките структури за целите на донесување одлуки за распределба на ресурсите и за оценување на резултатите од работењето на сегментите.

2.6 Курсни разлики

Валута за вреднување и обелоденување

Валута за вреднување и обелоденување на трансакциите на Друштвото е македонскиот Денар. Износите вклучени во единечните финансиски извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако поинаку не е наведено.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.6 Курсни разлики (продолжение)

Трансакции и состојби

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во македонски Денари по курсот кој важел на денот на трансакцијата. Курсните разлики настанати од таквите трансакции во текот на годината и од сведувањето на средствата и обврските искажани во странски средства за плаќање по курсот кој важел на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба, се искажуваат во единечниот Биланс на успех како приходи или расходи.

2.7 Материјални средства

По промената во сметководствената политика (белешка 2.1), материјалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност, со исклучок на земјиштето. Земјиштето е прикажано по неговата пазарна вредност врз основа на процена направена од страна на независен проценител. Останатите материјални средства се искажани по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредност. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените материјални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Издатоците за реконструкција, адаптација или друго вложување со кои се зголемува корисниот век на употреба или капацитетот се капитализираат со нивното настанување. Издатоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како расход во моментот на нивното настанување.

Позитивниот ефект од проценката на земјиштето се евидентира на главнината како ревалоризациона резерва. Негативниот ефект од проценката на земјиштето се евидентира на главнината, до износот на ревалоризационата резерва на одредено средство, а разликата се евидентира во консолидираниот Биланс на успех. Остатокот од ревалоризационата резерва се пренесува на задржаната добивка во моментот на отуѓувањето.

Земјиштето не се амортизира. Амортизацијата на останатите материјални средства се пресметува со примена на праволиниската метода и е наменета за алоцирање на набавната или проценетата вредност на основните средства во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на материјалните средства. Предвидениот корисен век на средствата е:

Згради	10 - 40	години
Опрема за производство	10 - 20	години
Возила	4	години
Мебел, компјутери и останата опрема	3 - 10	години

Резидуалната вредност на средствата и нивниот предвиден век на користење се проценува на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба и се коригира доколку е потребно.

Сегашната вредност на материјалните средства се намалува до износот на надоместувачката вредност во случај кога сегашната вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност.

Отстапените или на друг начин отуѓени материјални средства се елиминираат од единечниот Извештај за финансиската состојба заедно со исправката на вредноста. Добивката или загубата што произлегува од таквото отуѓување се книжи во единечниот Биланс на успех.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.8 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од жигови, лиценци и софтвер. Нематеријалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредноста. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените нематеријални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното право на користење.

Амортизацијата на нематеријалните средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години.

Одделно стекнати нематеријални средства

Нематеријалните средства со конечен животен век кои што се стекнати одделно се прикажуваат по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и за исправката на вредност. Амортизацијата на стекнатите нематеријални средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години. Предвидениот век на употреба и методот на амортизација се предмет на испитување на крајот на секој период за известување.

Интерно генерирани нематеријални средства - трошоци за истражување и развој

Издатоците за истражување се признаваат како расходи при нивното настанување. Интерно генерираните нематеријални средства кои произлегуваат од фазата на развој се признаваат доколку и само доколку може да го демонстрираат следното:

- Техничка изводливост за довршување на нематеријалното средство, така што тоа да биде расположливо за употреба или продажба,
- Неговата намера е да го доврши нематеријалното средство и да го користи или продаде,
- Неговата способност да го користи или продаде нематеријалното средство,
- Како нематеријалното средство ќе создава веројатни идни економски користи,
- Расположливоста на соодветни технички, финансиски и други ресурси за довршување на развојот и за употреба или продажба на нематеријалното средство,
- Неговата способност за веродостојно мерење на издатокот кој може да му се припише на нематеријалното средство за време на неговиот развој.

Износот на иницијално признатите интерно генерирани нематеријални средства е збир од настанатите трошоци од денот кога нематеријалното средство за прв пат ги исполнува критериумите за признавање наведени погоре. Во случај кога интерно генерираните нематеријални средства не ги задоволуваат критериумите наведени погоре, трошоците за развој се признаваат во единечниот биланс на успех во периодот во кој што се настанати.

Последователно по иницијалното признавање, интерно генерираните нематеријални средства се прикажуваат по нивната набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и исправката на вредност на ист начин како и одделно стекнатите нематеријални средства.

Патенти

Патентите иницијално се мерат според набавна вредност и се амортизираат на праволиниски во текот на проценетиот животен век.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.9 Обезвреднување на нефинансиските средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат, се предмет на годишна анализа за можноста од нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста од нивно обезвреднување секогаш кога настаните или измените во деловните услови укажуваат дека нивната сегашна вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загубата од обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност на средството ја надминува вредноста за неговото повторно надоместување. Надоместувачката вредност претставува повисоката вредност од нето продажната цена на средството, намалена за трошоците на продажба, и неговата употребна вредност. Со цел за да се процени обезвреднувањето, средствата се групирани во најмали единици кои генерираат пари. Нефинансиските средства, освен гудвилот, кои се обезвреднети се проценуваат за можната корекција на обезвреднувањето на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

2.10 Финансиски средства

Финансиските средства на Друштвото се класифицирани во следните категории: позајмици и побарувања и хартии од вредност расположливи за продажба. Класификацијата на вложувањата е направена во зависност од намената за која финансиските средства се набавени. Класификацијата на финансиските средства се дефинира во моментот на нивната набавка и се анализира на секој датум на известување.

Позајмици и побарувања

Позајмиците и побарувањата се финансиски средства со дефинирани услови за плаќање и не се котираат на пазарите на хартии од вредност. Позајмиците и побарувањата се вклучени во тековните средства, освен оние кои имаат доспевање подолго од 12 месеци по датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позајмиците и побарувањата се прикажани во единечниот Извештај за финансиската состојба на позицијата Побарувања од купувачите и останати побарувања (Белешка 2.12).

Хартии од вредност расположливи за продажба

Финансиските средства “расположливи за продажба” се класифицирани како нетековни средства, освен оние кои раководството планира да ги отуѓи во период пократок од 12 месеци по датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

Набавката и продажбата на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето. Вредноста на набавката ги вклучува и трошоците за трансакцијата. Финансиските средства се бришат од евиденцијата во моментот на нивната продажба или во моментот на завршување на правото за добивање на надоместок. Финансиските средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по нивната пазарна вредност. Друштвото исто така има вложувања во акции кои не котираат на пазар за хартии од вредност но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” и се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност. Позајмиците и побарувањата се вреднуваат по нивната амортизирана вредност со примена на ефективна каматна стапка.

Промените во вредноста на финансиските средства се евидентираат во главнината и во извештајот за сеопфатна добивка, освен загубите од обезвреднување на финансиските средства, каматите пресметани со ефективна каматна метода и курсните разлики на финансиските средства кои што се признаваат во единечниот Биланс на успех.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.10 Финансиски средства (продолжение)

Во моментот на продажба на финансиските средства, акумулираниот износ во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во единечниот Биланс на успех. Дивидендите што се добиваат од поседувањето на финансиските средства се евидентираат во единечниот Биланс на успех со стекнување на правото за добивање парични средства.

Пазарната вредност на финансиските средства се базира на последната тргувана цена на акцијата на Македонската берза за хартии од вредност. Вложувањата за кои вредноста не може со сигурност да се измери се прикажани според нивната набавна или ревалоризирана вредност намалена за исправката на вредноста.

На крајот на секој известувачки период, Друштвото врши анализа на вредноста на финансиските средства. Во случај кога постојат доволно индикатори дека вредноста на финансиските средства е неповратно намалена под нивната сегашна вредност, овие финансиски средства се сметаат за безвредни. Во тој случај, разликата помеѓу износот на безвреднувањето и ревалоризационата резерва во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во единечниот Биланс на успех. Загубата од безвреднување на вложувањата која што е евидентирана во единечниот Биланс на успех не се враќа повторно преку истиот. Анализата на безвреднувањето на побарувањата од купувачите е опишана во Белешка 2.12.

2.11 Залихи

Залихите се искажуваат по цената на чинење или по нето очекуваната продажна вредност во зависност од тоа која е пониска. Цената на чинење е пресметана врз база на стварните цени. Цената на чинењето на производството во тек, полупроизводите и готовите производи, ги опфаќа сите директни трошоци на производство и производните општи трошоци. Нето очекуваната продажна вредност претставува проценета продажна вредност намалена за трошоците за продажба.

2.12 Побарувања од купувачите

Побарувањата од купувачите се искажани по фактурираната вредност намалена за исправката на побарувањата. Исправката на вредноста на побарувањата од купувачите се врши секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикаторите кои се користат при проценката за ненаплативост на побарувањата се: несолвентност, можноста од ликвидација и стечај и доцнење при исплатата на побарувањата. Износот на исправката на вредноста претставува разлика помеѓу фактурната вредност на побарувањата и износот кој се очекува да биде надоместен. Направената исправка на побарувањата се прикажува на позицијата: “Трошоци на продажба и маркетинг” во единечниот Биланс на успех.

2.13 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина на сметките во банките и во благајните.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.14 Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Откупот на сопствени акции се прикажува како намалување на акционерскиот капитал зголемен за сите трошоци за негово откупување или отуѓување. Отуѓувањето на сопствените акции се прикажува како зголемување на акционерскиот капитал и е еднаков на готовинските приливи намалени за сите трошоци на трансакцијата.

2.15 Обврски по кредити

Иницијално, кредитите се прикажуваат по нивната номинална вредност, намалени за трошоците на трансферот. Во понатамошните периоди, кредитите се прикажуваат намалени за пресметаната камата.

Кредитите се прикажани како тековни обврски, освен за делот кој доспева по 12 месеци од денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

2.16 Обврски кон добавувачи и останати обврски

Финансиските обврски, иницијално вреднувани по објективна вредност, последователно се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирачка набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или, до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

2.17 Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно утврдено од даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на добивката утврдена во единечниот биланс на успех коригирана за одредени непризнаени трошоци согласно законските одредби.

Одложен данок

Одложениот данок е пресметан за временските разлики помеѓу даночната основица и сегашната вредност на средствата и обврските. Одложениот данок не се пресметува при почетно вреднување на средствата и обврските, доколку во моментот на трансакцијата нема влијание врз даночната добивка или загуба. Одложениот данок се пресметува со примена на тековната даночна стапка. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви временски разлики. Одложеното даночно средство е пресметано врз основа на веројатноста на постоење на идни оданочиви добивки кои ќе овозможат искористување на одложеното даночно средство.

Одложеното даночно средство е пресметано за временските разлики од вложувања во подружниците, освен ако времето на реализација на временските разлики е контролирано од страна на Друштвото и е извесно дека истите нема да се реализираат во догледна иднина.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.18 Користи на вработените

Обврски за пензии

Друштвото има обврска за исплата на надомести на вработените кои се категоризирани како “Дефинирани користи” и “Дефинирани придонеси”. Обврските се дефинирани како:

- “Дефинирани користи” на вработените - претставува обврска за исплата на надомести во моментот на пензионирање и вообичаено зависи од еден или повеќе фактори како што се години на старост, работен стаж и надоместоци.
- “Дефинирани придонеси” на вработените - претставува обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. Друштвото нема обврска за исплата на дополнителни износи доколку државните и приватните пензиски фондови немаат доволно средства за исплата на пензиите.

Обврската дефинирана во единечниот Извештај за финансиската состојба за користите на вработените е прикажана според сегашната вредност на идните готовински одливи. Износот на “Дефинирани користи” се пресметува на годишно ниво од страна на независен актуар со примена на Кредитната метода на проектирани единици. Сегашната вредност на “Дефинирани користи” се пресметува со дисконтирање на проценетите идни готовински одливи, со примена на каматната стапка на високо ликвидни корпоративни обврзници, деноминирани во валутата во која дефинираните користи ќе бидат платени и кои имаат приближно еднаков период на доспевање со периодот на доспевање на дефинираните користи.

Друштвото има законска обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. По исплатата на придонесите за пензиско осигурување, Друштвото нема идна обврска по овој основ. Придонесите се евидентираат како користи на вработените во единечниот Биланс на успех во моментот на нивно доспевање. Однапред платените придонеси се евидентираат како побарувања само доколку се осигура иден поврат на платените средства или идно намалување на обврската.

Технолошки вишок

На вработените кои се отпуштени како “технолошки вишок” или доброволно им престанал работниот однос во Друштвото, им се исплаќа паричен надомест. Надоместот за “технолошки вишок” се евидентира врз основа на настанат доброволен прекин на работниот однос, доставена и прифатена понуда од страна на вработениот за доброволен прекин на работен однос. Стекнатото право на исплата како резултат на “технолошки вишок” или на основа на доброволен престанок на работниот однос, се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

Учество во добивка

На вработените може да им се признае право на учество во добивката со одлука на Управниот одбор на Друштвото за распределба на добивката. Стекнатото право на учество во добивка се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.19 Резервирања

Резервирања за обновување на околината, реструктурирање или тужби против Друштвото се признаваат кога постои законска или судска обврска како резултат на минат настан и кога износот на надоместот со голема веројатност може да се предвиди. Резервирања не се вршат за идни загуби од работењето. Резервирањата се евидентираат според нивната сегашна вредност на очекуваните трошоци, потребни за надоместување на обврската.

2.20 Формирање на приходот (признавање и мерење) (продолжение)

Приходот претставува објективна вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги. Приходот се прикажува намален за данокот на додадена вредност, проценетите поврати, дисконтите и рабатите. Приходите се состојат од:

Приходи од продажба на производи

Приходите од продажба на производи се признаваат во моментот на испораката на производите и прифаќање од страна на купувачот.

Приходи од продажба на услуги

Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугата имајќи го во предвид степенот на завршеност на договорената услуга.

Приходи од камати

Приходите од камати се пресметуваат со примена на ефективната каматна стапка. Приходот од камати се намалува до износот на надоместувачката вредност, во случај на обезвреднување на побарувањето и претставува дисконтиран износ на очекуваниот прилив на готовински средства.

Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот на настанување на правото за надомест од страна на издавачите на сопственичките хартии од вредност.

2.21 Дивиденди

Друштвото ги евидентира обврските по дивиденди кон акционерите по одобрување на обврската за дивиденди на годишното Собрание на акционери.

2.22 Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат се додека не постои разумно уверување дека Друштвото ќе се усогласи со условите поврзани со нив, и дека поддршките ќе биде примени. Државните поддршки се признаваат во добивката или загубата на систематска основа во периодите во кои Друштвото ги признава како расходи поврзаните трошоци за кои поддршките се наменети да ги надоместат. Конкретно, државните поддршки за да се добијат чиј основен услов им е Друштвото да набави, изгради или на некој друг начин се стекне со нетековни средства, се признаваат како одложени приходи во единечниот извештај за финансиската состојба и се пренесуваат во добивката или загубата на систематска и рационална основа за време на животниот век на стекнатото средство. Државните поддршки кои се добиваат како компензација за веќе настанатите трошоци или се добиваат како непосредна финансиска поддршка на Друштвото без обврска за идни поврзани трошоци со истите, се признаваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат како побарување.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1 Видови финансиски ризици

Во своето работење, Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарен ризик (ризик од промена на девизните курсеви, пазарните вредности и цените), кредитен ризик, ризик од неликвидност и каматен ризик. Пристапот на Друштвото во управување со финансискиот ризик е насочен кон проценка на непредвидливоста на финансискиот пазар и настојува да изнајде начин за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот го врши Финансискиот сектор, а врз основа на политиките одобрени од страна на Управниот одбор.

Пазарен ризик

а) Ризик од промена на девизниот курс

Друштвото е вклучено во меѓународни трансакции и е изложено на ризик од промена на девизните курсеви, како резултат на изложеност на домашната валута во однос на различните странски валути. Ризикот од промена на девизниот курс се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина во странски валути во банки за обезбедување на континуитет на операциите на Друштвото.

б) Ризик од промена на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарната вредност на вложувањата расположливи за продажба. Друштвото не е изложено на ризик од промена на цената на готовите производи.

Кредитен ризик

Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Воспоставените политики и процедури овозможуваат продажба на купувачи со соодветна кредитна историја. Побарувањата од купувачите се состојат од голем број на салда. На тој начин, управувањето со кредитниот ризик вклучува политика на разумно намалување и дисперзија на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиентите.

Ризик од неликвидност

Ризикот од неликвидност се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина и можност за обезбедување на средства за кредитирање на операциите на Друштвото.

Каматен ризик

Друштвото не поседува значајни финансиски средства кои би обезбедиле принос на камати, така што готовинскиот тек на Друштвото не е под влијание на промените на пазарните каматни стапки.

Друштвото е изложено на каматен ризик за долгорочните и краткорочните кредити. Друштвото нема посебна политика за намалување на каматниот ризик, и истиот го регулира во директни преговори со банките. Каматните стапки на долгорочните кредити се помали од краткорочните и значајно не варираат. Каматите на краткорочните кредити земени од банките во земјата во тековниот период се намалени во однос на минатата година.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжение)

3.2 Објективна вредност

Објективната вредноста на вложените средства расположливи за продажба се базира на вредноста на акциите кои котираат на официјалниот финансиски пазар на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба.

За вреднување на вложувањата кои не котираат на официјалниот пазар, се применува тековната пазарна вредност на вложувања во хартии од вредност во иста или слична групација во која дејствува субјектот.

Сметководствената вредност намалена за проценетите исправки на вредноста на финансиските средства и обврски, со рок на доспевање пократок од една година, ја претставува приближно нивната објективна вредност.

Проценките на Друштвото се базираат на искуството и останатите фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идните настани за кои се верува дека се веројатни во сегашните околности.

3.3 Управување со ризикот од финансирање

Друштвото користи кредити со цел да обезбеди континуирано работење и да обезбеди поврат на вложувањата на инвеститорите и акционерите преку оптимизација на обврските по кредити и капиталот. Доколку е потребно, Друштвото може да го намали ризикот од финансирање преку намалување на износот распределен за дивиденди кон акционерите, да издава нови акции или да продаде средства со цел намалување на ризикот од финансирање.

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Друштвото врши проценка на идните настани. Проценетите износи вообичаено се блиски до реалните износи на остварените настани. Оние проценки кои може да имаат материјално влијание врз сегашната вредност на средствата и обврските во иднина се опишани подолу:

Стапки на амортизација

Амортизационите стапки се определуваат врз основа на предвидениот корисен век на употреба на недвижностите, постројките и опремата. Корисниот век на употреба се проверува еднаш годишно од страна на Друштвото врз основа на тековните проценки.

Објективна вредност на земјиштето

Објективната вредност на проценетото земјиште се анализира од страна на Друштвото на датумот на единечниот Извештај за финансиската состојба дали претрпело значајна промена во однос на вредноста на денот на проценката. Проценка на Друштвото е дека разликата помеѓу пазарната вредност и проценетата сметководствена вредност е нематеријална и не влијае врз искажаниот резултат.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжение)

Објективна вредност на финансиските средства

Објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба, кои не котираат на официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност се евидентирани според нивната набавна вредност. Проценка на Друштвото е дека нивниот износ и разлика до можната пазарна вредност е нематеријална и истата нема никакво влијание врз искажаниот резултат, имајќи ги во предвид бројот на акциите во портфолиото на Друштвото, односно процентот на учество во вкупниот капитал на издавачите на хартии од вредност и нивната неликвидност.

Побарувања од купувачите

Друштвото врши анализа на објективна вредност на побарувањата од купувачите.

Проценки за евидентирање на користи на вработените

MCC19 користи на вработените, бара да се направат веродостојни проценки на износот на користите кој треба да се евидентира како обврска за користи на вработените. За оваа цел се користат актуарски проценки и техники како што се очекувана стапка на инфлација, долгорочно зголемување на медицинските трошоци, обрт на вработени и дисконтната стапка. Евентуалните промени на овие проценки на било која од овие варијабли може да ја промени обврската на Друштвото по основ на користи на вработените.

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Сегментното известување до менаџментот се базира на информации за производите и категориите на купувачите.

Основни категории на производи се фармацевтски и нефармацевтски производи (хемиски, козметички и производи од билно потекло). Основна категорија на купувачи за производите на Друштвото се купувачи на големо.

Резултатите на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	Продажби		Добивка од работењето	
	2019	2018	2019	2018
Фармација	6.880.030	6.081.354	1.054.874	905.987
Хемија	257.655	234.075	6.467	14.946
Козметика	878.853	899.451	1.874	4.561
Билкарство	411.471	291.234	77.090	2.520
Вкупно	8.428.009	7.506.114	1.140.305	928.014
Финансиски трошоци			(11.517)	(11.174)
Добивка пред даноци			1.128.788	916.840
Данок од добивка			(120.977)	(68.641)
Нето добивка			1.007.811	848.199

Сите приходи наведени погоре се генерирани од продажби кон надворешни купувачи.

Средствата и обврските на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Средства

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Фармација	11.577.178	9.942.137
Хемија	506.549	343.978
Козметика	323.020	274.467
Билкарство	267.268	174.572
Вкупно средства	<u>12.674.015</u>	<u>10.735.154</u>

Обврски

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Фармација	2.195.842	1.600.552
Хемија	127.221	106.996
Козметика	200.126	200.131
Билкарство	59.705	39.505
Вкупно обврски	<u>2.582.894</u>	<u>1.947.184</u>

Останати ставки на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	<u>Амортизација</u>		<u>Инвестиции</u>	
	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Фармација	566.551	492.832	873.341	1.009.876
Хемија	14.853	11.104	34.870	13.608
Козметика	27.498	24.127	15.556	11.287
Билкарство	25.285	22.813	26.162	14.189
Вкупно	<u>634.187</u>	<u>550.876</u>	<u>949.929</u>	<u>1.048.960</u>

Секундарен известувачки образец - географски сегмент

Република Северна Македонија е матична земја на Друштвото каде се одвива дел од активностите.

	<u>Приходи од продажба</u>		<u>Постојани средства</u>	
	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Северна Македонија	2.778.870	2.756.152	6.925.902	5.787.674
Србија	1.480.071	1.503.110	-	-
Босна и Херцеговина	807.740	794.301	-	-
Хрватска	491.903	467.735	-	-
Останати земји	2.869.425	1.984.816	-	-
Вкупно	<u>8.428.009</u>	<u>7.506.114</u>	<u>6.925.902</u>	<u>5.787.674</u>

Прикажувањето на продажбите е врз основа на потеклото на купувачот.

Нетековните средства се состојат од материјални и нематеријални средства.

Информации за поголемите купувачи

Продажбите од сегментот Фармација се одвиваат во повеќе земји и преку повеќе купувачи. Нема купувач со поголемо учество во продажбите на фармацевтски производи.

Кај продажбите на сегментот Хемија има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 27,6% (2018: 20,5%).

Кај продажбите на сегментот Козметика има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 16,2% (2018: 16%).

Кај продажбите на сегментот Билкарство има еден поголем купувач што учествува во продажбите со 65% (2018: 42,7%).

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Видови на продажби

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Продажба на производи	6.764.412	6.000.708
Продажба на стоки	1.524.582	1.389.210
Останата продажба	139.015	116.196
	<u>8.428.009</u>	<u>7.506.114</u>

6. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	<u>Земјиште</u>	<u>Градежни објекти</u>	<u>Опрема</u>	<u>Инвестиции во тек</u>	<u>Вкупно</u>
Набавна вредност					
На 1 јануари 2018 година	<u>833.525</u>	<u>2.125.125</u>	<u>3.499.603</u>	<u>117.109</u>	<u>6.575.362</u>
Зголемувања	-	-	13.143	662.300	675.443
Пренос од инвестиции во тек	1.978	42.588	561.414	(605.980)	-
Елиминација на средства	-	-	(20.505)	-	(20.505)
На 31 декември 2018 година	<u>835.503</u>	<u>2.167.713</u>	<u>4.053.655</u>	<u>173.429</u>	<u>7.230.300</u>
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2018 година	-	<u>193.011</u>	<u>2.169.802</u>	-	<u>2.362.813</u>
Амортизација за 2018 година	-	60.553	262.144	-	322.697
Елиминација на средства	-	-	(20.182)	-	(20.182)
На 31 декември 2018 година	-	<u>253.564</u>	<u>2.411.764</u>	-	<u>2.665.328</u>
Сметководствена вредност					
На 31 декември 2018 година (пред промената во сметководствена политика)	<u>835.503</u>	<u>1.914.149</u>	<u>1.641.891</u>	<u>173.429</u>	<u>4.564.972</u>
Ефект од промена во сметководствена политика (белешка 2,1, 2,7 и 16)	-	1.125.504	-	-	1.125.504
На 31 декември 2018 година (повторно прикажување)	<u>835.503</u>	<u>3.293.217</u>	<u>4.053.655</u>	<u>173.429</u>	<u>8.355.804</u>
Зголемувања	-	36	24.587	525.993	550.616
Пренос од инвестиции во тек	357	82.786	370.583	(453.726)	-
Ревалоризација	823.836	-	-	-	823.836
Елиминација на средства	-	(707)	(76.976)	(5)	(77.688)
На 31 декември 2019 година	<u>1.659.696</u>	<u>3.375.332</u>	<u>4.371.849</u>	<u>245.691</u>	<u>9.652.568</u>
Исправка на вредност					
На 31 декември 2018 година (пред промената во сметководствена политика)	-	<u>253.564</u>	<u>2.411.764</u>	-	<u>2.665.328</u>
Ефект од промена во сметководствена политика (белешка 2,1, 2,7 и 16)	-	1.500.829	-	-	1.500.829
На 31 декември 2018 година (повторно прикажување)	-	<u>1.754.393</u>	<u>2.411.764</u>	-	<u>4.166.157</u>
Амортизација за 2019 година	-	81.429	284.628	-	366.057
Елиминација на средства	-	(110)	(76.228)	-	(76.338)
На 31 декември 2019 година	-	<u>1.835.712</u>	<u>2.620.164</u>	-	<u>4.455.876</u>
Сметководствена вредност					
На 31 декември 2019 година	<u>1.659.696</u>	<u>1.539.620</u>	<u>1.751.685</u>	<u>245.691</u>	<u>5.196.692</u>

Земјиштето е проценето по неговата пазарна вредност на 31 декември 2019 година од страна на независен проценител. Ефектот од ревалоризацијата е пренесен во останати резерви на капиталот (Белешка 16).

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Патенти и лиценци	Софтвер и интерно генерирани нематеријални и средства	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2018	339.624	1.857.603	78.025	117.761	2.393.013
Зголемување	-	9.154	-	364.363	373.517
Пренос од инвестиции во тек	19.010	385.306	8.747	(413.063)	-
На 31 декември 2018	358.634	2.252.063	86.772	69.061	2.766.530
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2018	310.776	589.387	40.161	-	940.324
Амортизација за тековна година	15.221	205.335	7.623	-	228.179
На 31 декември 2018	325.997	794.722	47.784	-	1.168.503
Сметководствена вредност на 31 декември 2018	32.637	1.457.341	38.988	69.061	1.598.027
Набавна вредност					
На 1 јануари 2019	358.634	2.252.063	86.772	69.061	2.766.530
Зголемување	-	63.692	-	335.621	399.313
Пренос од инвестиции во тек	6.653	320.949	4.932	(332.534)	-
На 31 декември 2019	365.287	2.636.704	91.704	72.148	3.165.843
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2019	325.997	794.722	47.784	-	1.168.503
Амортизација за тековна година	13.337	246.695	8.098	-	268.130
На 31 декември 2019	339.334	1.041.417	55.882	-	1.436.633
Сметководствена вредност на 31 декември 2019	25.953	1.595.287	35.822	72.148	1.729.210

Нето сметководствена вредност на софтверот изнесува 110.053 илјади Денари (2018: 83.109 илјади Денари), а остатокот се интерно генерирани нематеријални средства.

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управување со ризикот од финансирање

Раководството на Друштвото врши редовна анализа на кредитната задолженост.

	2019	2018
Обврски по кредити	546.544	349.891
Пари и парични еквиваленти	(139.182)	(189.540)
Нето обврски по кредити	407.362	160.351
Капитал	10.091.121	9.163.295
Нето обврски по кредити/Капитал	4,04%	1,75%

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Финансиски инструменти и цели на управување со ризикот

Финансиските инструменти на Друштвото се состојат од пари и парични еквиваленти, купувачи и останати побарувања, добавувачи и останати обврски и кредити. Во текот на своето работење Друштвото е изложено на следните ризици:

Ризик од промена на девизни курсеви

Значаен дел од работењето на Друштвото како што се: продажбите на производи и услуги, набавка на основни средства, сировини и материјали, услуги и кредити се деноминирани во Денари од странски валути. Друштвото не користи финансиски инструменти за минимизирање на ризикот, од причини што такви инструменти не постојат на пазарот во Северна Македонија.

Состојбата на девизните износи деноминирани во Денари е следната:

	Обврски		Средства	
	2019	2018	2019	2018
ЕУР	810.919	709.459	1.814.806	1.601.019
РУР	-	-	648.671	322.572
УСД	233.077	166.382	75.000	64.239
ЦХФ	15.155	4.597	337	6.963
Останати валути	910	1.061	942	1.016

Друштвото претежно е изложено на Евро и Руска рубља.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на македонскиот Денар во однос на соодветните странски валути. Сензитивната анализа е направена на девизните салда на средствата и обврските на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во единечниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10% на вредноста на Денарот		Намалување од 10% на вредноста на Денарот	
	2019	2018	2019	2018
ЕУР	(100.389)	(89.156)	100.389	89.156
РУР	(64.867)	(32.257)	64.867	32.257
УСД	15.808	10.214	(15.808)	(10.214)
ЦХФ	1.482	(237)	(1.482)	237
Останати валути	(3)	5	3	(5)
Единечниот биланс на успех и Капитал	(147.969)	(111.431)	147.969	111.431

Сензитивноста на Друштвото кон странските валути во 2019 година е поголема од 2018 година, како резултат на зголемување на побарувањата кон купувачи од странство.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од промена на каматни стапки

Друштвото е изложено на ризик од промена на каматните стапки.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на каматните стапки на кредитите на денот на единечниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во единечниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10%		Намалување од 10%	
	2019	2018	2019	2018
Кредити	1.152	1.114	(1.152)	(1.114)
Единечниот биланс на успех и Капитал	(1.152)	(1.114)	1.152	1.114

Доколку каматните стапки беа поголеми за 10% од тековните, добивката на Друштвото во 2019 година ќе беше помала за 1.152 илјади Денари, и обратно, доколку каматните стапки беа пониски добивката на Друштвото во 2019 година ќе беше поголема за 1.152 илјади Денари.

Ризик од ликвидност

Раководството на Друштвото води грижа за обезбедување на ликвидноста. Во соодветни случаи, Друштвото користи краткорочни и долгорочни кредити за финансирање на работењето. Раководството управува со ризикот од ликвидност преку одржување на извесен износ на слободни пари и парични еквиваленти, секојдневно следење на состојбата на паричните средства и проекции за идните парични приливи и одливи. Друштвото има пристап до финансиски средства од банките со релативно ниска каматна стапка, што дополнително обезбедува можност за управување со ликвидноста.

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските обврски на Друштвото:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
31 декември 2019					
Обврски кон добавувачи	946.963	571.976	112.396	7.723	1.639.058
Обврски за кредити	7.038	14.092	237.357	288.057	546.544
	954.001	586.068	349.753	295.780	2.185.602
31 декември 2018					
Обврски кон добавувачи	723.714	516.157	106.172	-	1.346.043
Обврски за кредити	-	5.000	125.956	218.935	349.891
	723.714	521.157	232.128	218.935	1.695.934

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од ликвидност (продолжение)

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските средства на Друштвото:

	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
31 декември 2019					
Побарувања од купувачите	402.807	859.991	1.172.209	-	2.435.007
Пари и парични еквиваленти	139.182	-	-	-	139.182
	541.989	859.991	1.172.209	-	2.574.189
31 декември 2018					
Побарувања од купувачите	283.924	778.332	971.223	-	2.033.479
Пари и парични еквиваленти	189.540	-	-	-	189.540
	473.464	778.332	971.223	-	2.223.019

Даночен ризик

Македонската даночна регулатива постојано е предмет на различни толкувања и на чести промени. Како последица на тоа, трансакциите на Друштвото можат да бидат оспорени од страна на даночните органи и Друштвото би можело да се соочи со дополнителни даноци, казни и камати, кои би можеле да бидат значајни. Периодот за кој даночните и царинските органи можат да направат контрола со цел утврдување на даночните обврски на Друштвото е пет години. Сметководствената евиденција на Друштвото беше предмет на контрола од страна на даночните власти за даночна контрола на ДДВ за периодот од 1 октомври 2018 до 31 октомври 2018 година за што е издаден Записник од надворешна контрола без идентификувани наоди. Друштвото не беше предмет на последователни даночни контроли до 31 декември 2019 година.

9. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2019	2018
На 1 јануари	6.819	5.110
Зголемувања	592	5.039
Намалувања	-	(3.330)
На 31 декември	7.411	6.819
Вложувањата се состојат од:		
	2019	2018
Вложувања во некотирани компании	2.531	2.272
Вложувања во котирани компании	4.880	4.547
	7.411	6.819

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

9. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба претставуваат вложувања во акции и удели на повеќе друштва и банки. Вложувањето во овие друштва и банки е помало од 10% од нивниот регистриран капитал.

Вредноста на вложувањата во котираните друштва е искажана по нивната пазарна вредност. Акциите кои не котираат на пазар за хартии од вредност, но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност.

10. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Алкалоид ДОО Белград, Србија	173.256	62.566
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	15.439	15.439
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	866	866
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	39	39
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	2.748	2.748
АЛК&КОС Фармацеутикалис Шпк Приштина, Косово	307	307
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	4.285	4.285
Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД	3.873	3.873
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	130.154	130.154
Фондација „Трајче Мукаетов” Скопје, С. Македонија	-	3.000
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	3.000	-
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	119.359	119.359
Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана, Словенија	461	461
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	7.720	7.720
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.616	308
Алкалоид Иљач Т. Ј. С. Истанбул, Турција	308	2.616
АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	43.081	18.485
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	308	308
ТОВ Алкалоид Киев, Украина	2.157	2.157
	<u>509.977</u>	<u>374.691</u>

Сите поврзани субјекти се 100% сопственост на Алкалоид АД Скопје, освен вложувањето во Алкалоид УСА каде учеството изнесува 49%. Иако вложувањето на Алкалоид АД Скопје во Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД изнесува 49 %, Друштвото поседува контрола.

Во 2019 година Друштвото изврши зголемување на вложувањето во две свои подружници и тоа во АЛКА-ЛАБ ДОО, Љубљана за износ од 400 илјади евра и во Алкалоид ДОО Белград, во износ од 1,8 милиони евра. Двете друштва се во 100% сопственост на Друштвото.

Друштвото има претставништва во Русија и Украина. Резултатите од работењето на претставништвата се вклучени во единечните финансиски извештаи на матичното друштво.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

11. ЗАЛИХИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Суровини и материјали	967.497	950.943
Резервни делови	365	400
Ситен инвентар	1.675	2.788
Производство во тек	357.181	325.423
Готови производи	797.166	604.420
Трговски стоки	245.324	226.259
	<u>2.369.208</u>	<u>2.110.233</u>

12. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ

Побарувања од купувачи:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Побарувања од купувачи	2.612.053	2.210.306
Минус: Исправка на вредноста	(177.046)	(176.827)
Нето побарувања од купувачи	<u>2.435.007</u>	<u>2.033.479</u>

Движење на исправката на вредноста:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
На почеток на годината	176.827	178.849
Исправка за годината	219	321
Директен отпис	-	(1.596)
Наплатено во годината	-	(747)
На крајот на годината	<u>177.046</u>	<u>176.827</u>

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
До 1 година	-	-
Над 1 година	177.046	176.827
На 31 Декември	<u>177.046</u>	<u>176.827</u>

Друштвото работи со голем број на купувачи во земјата и странство и поради тоа нема концентрација на кредитен ризик кај побарувањата од купувачите.

13. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Аванси	46.212	40.800
Побарувања за повеќе платен данок	90.329	99.602
Останати побарувања	36.221	61.443
	<u>172.762</u>	<u>201.845</u>

Нетековните побарувања се однесуваат на дадени аванси за набавка на основни средства и истите се реализираат во временски период подолг од една година.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

13. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (продолжение)

Објективната вредност на нетековните побарувања од купувачите и останатите побарувања изнесува:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Нетековен дел од побарувањата	<u>114.566</u>	<u>13.056</u>

Ефективната каматна стапка на нетековните побарувања изнесува:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ефективната каматна стапка	<u>2,75%</u>	<u>3,00%</u>

Побарувањата за повеќе платен ДДВ на Управата за јавни приходи се надоместуваат редовно.

14. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Пари во банки	138.550	188.916
Пари во благајна	580	624
Останати парични средства	<u>52</u>	<u>-</u>
	<u>139.182</u>	<u>189.540</u>

15. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	Број на акции	Обични акции	Сопствени акции	Вкупно	Преми од акции
На 1 јануари 2018	<u>1.416.612</u>	<u>2.220.127</u>	<u>(23.032)</u>	<u>2.197.095</u>	<u>-</u>
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-
На 31 декември 2018	<u>1.416.612</u>	<u>2.220.127</u>	<u>(23.032)</u>	<u>2.197.095</u>	<u>-</u>
Откуп на сопствени акции	(7.016)	-	(10.713)	(10.713)	(65.060)
На 31 декември 2019	<u>1.409.596</u>	<u>2.220.127</u>	<u>(33.745)</u>	<u>2.186.382</u>	<u>(65.060)</u>

Вкупниот број на одобрени и издадени акции е 1.431.353 со номинална вредност од ЕУР 25,56 по акција. Издадените акции се платени во целост.

Во текот на 2019 година друштвото откупи 7.016 сопствени акции преку Македонската берза за хартии од вредност. Од вкупните сопствени акции, 21.757 се сопствени обични акции и 3.287 акции резервирани за поранешни сопственици од кои 3.228 приоритетни акции и 59 обични акции стекнати по основ на дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

16. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	Основни средства	Вложувања	Фонд за акции	Вкупно
На 1 јануари 2018	892.535	659	228.916	1.122.110
Зголемување	-	1.709	-	1.709
На 31 декември 2018	892.535	2.368	228.916	1.123.819
Ефект од промена во сметководствена политика (белешка 2,1, 2,7 и 6)	(244.683)	-	-	(244.683)
На 31 декември 2018 (по промена во сметководствена политика)	647.852	2.368	228.916	879.136
Зголемување	-	592	-	592
Намалување	(16.784)	-	-	(16.784)
Ревалоризација на земјиште (белешка 6)	823.836	-	-	823.836
На 31 декември 2019	1.454.904	2.960	228.916	1.686.780

Природата и правата кои произлегуваат од секој вид на останати резерви се:

- Ревалоризационата резерва за материјалните средства произлегува од нивната проценка. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Резервите за Вложувања произлегуваат од нивната проценка. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Фондот за акции произлегува од задржаната добивка според одлука на Собрание на акционери и е на располагање на акционерите.

17. ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ

	2019	2018
Долгорочни кредити	288.057	218.935
Краткорочни кредити	258.487	130.956
	546.544	349.891
Доспевањето на кредитите е:		
	2019	2018
До 1 година	258.487	130.956
Од 1- 3 години	288.057	218.935
	546.544	349.891
Кредитите се деноминирани во следните валути:		
	2019	2018
ЕУР	131.632	186.725
МКД	414.912	163.166
	546.544	349.891

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

17. ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ (продолжение)

Ефективната каматна стапка на кредитите изнесува:

	31 декември 2019			31 декември 2018		
	ЕУР	УСД	МКД	ЕУР	УСД	МКД
Каматна стапка	6 месечен ЕУРИБОР +2,4 – 2,5%	-	1,9– 2,8%	6 месечен ЕУРИБОР +2,4 – 2,5%	-	2,2– 2,8%

18. ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ

	2019	2018
Обврски за отпремнини	39.523	29.460

Обврските за отпремнини се пресметани врз основа на законските барања за исплата на две нето просечни плати во моментот на пензионирање, со примена на актуарска пресметка.

Износот за отпремнини евидентиран во единечниот Биланс на успех изнесува:

	2019	2018
На 1 јануари	29.460	29.168
Зголемување на пресметката	10.063	292
Намалување на пресметката	-	-
На 31 декември	39.523	29.460

Основните претпоставки користени при пресметка на отпремнините се:

	2019	2018
Дисконтна стапка	2,62%	3,98%

19. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ

	2019	2018
Одложени даночни средства	-	17.817
	-	17.817

Одложените даноци од добивка се пресметани со примена на редовната стапка на данок од добивка во висина од 10%.

	2019	2018
На 1 јануари	17.817	17.817
Одложен данок во единечниот Биланс на успех	(17.817)	-
На 31 декември	-	17.817

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

19. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ (продолжение)

Движењето на одложените даночни средства и обврски е:

	<u>Резервирања</u>	<u>Вреднување</u>	<u>Вкупно</u>
На 1 јануари 2018	17.817	-	17.817
Во единечниот Биланс на успех	-	-	-
Реализирана даночна обврска	-	-	-
На 31 декември 2018	17.817	-	17.817
Во единечниот Биланс на успех	(17.817)	-	(17.817)
Реализирана даночна обврска	-	-	-
На 31 декември 2019	-	-	-

20. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обврски кон добавувачите	1.639.058	1.346.043
Аванси	2.045	11.973
Обврски кон вработените	71.645	64.136
Дивиденди	9.304	9.304
Останати обврски	227.383	122.871
	<u>1.949.435</u>	<u>1.554.327</u>

21. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Резервирања за отпремнини	10.063	292
	<u>10.063</u>	<u>292</u>

22. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Наплатени отпишани побарувања	-	747
Дивиденди	69.464	162.256
Приходи од камати од тековно работење	525	211
Позитивни курсни разлики од тековно работење	115.367	115.624
Останати приходи	61.254	99.804
	<u>246.610</u>	<u>378.642</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

23. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Камати од тековно работење	-	3
Негативни курсни разлики	77.527	177.658
Отпис на основни средства	494	-
Отпис на залихи	80.706	55.821
Останати расходи	33.088	22.499
	<u>191.815</u>	<u>255.981</u>

24. ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Суровини и материјали	2.666.318	2.351.807
Надоместоци на вработените	1.559.534	1.377.581
Амортизација	634.187	550.876
Енергија и вода	163.828	148.304
Исправка на побарувањата од купувачите	219	321
Транспорт	165.529	153.127
Промена на залихите	(290.645)	(124.834)
Маркетинг и спонзорства	828.440	791.471
Останати расходи	1.605.026	1.451.816
	<u>7.332.436</u>	<u>6.700.469</u>

25. ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Бруто плати	1.286.885	1.150.069
Останати трошоци на вработени	272.649	227.512
	<u>1.559.534</u>	<u>1.377.581</u>

Број на вработени на 31 декември	<u>1.653</u>	<u>1.540</u>
----------------------------------	---------------------	---------------------

26. ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕТО

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Курсни разлики од кредити, нето	7	(38)
Расходи по основ на камати од кредити	(11.524)	(11.136)
	<u>(11.517)</u>	<u>(11.174)</u>

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

27. ДАНОК НА ДОБИВКА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Тековен данок на добивка	103.160	68.641
Одложен данок на добивка (Белешка 19)	17.817	-
	<u>120.977</u>	<u>68.641</u>

Данокот од добивка се разликува од износот што би произлегол доколку се употреби основната даночна стапка како што следува:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Добивка пред оданочување	<u>1.128.788</u>	<u>916.840</u>
Пресметан данок по важечка стапка од 10%	112.879	91.684
Приходи кои не се предмет на оданочување	-	(2.048)
Усогласување на расходите	42.745	29.991
Даночни олеснувања и ослободувања	(52.464)	(50.986)
Одложени даночни расходи	17.817	-
Данок на добивка	<u>120.977</u>	<u>68.641</u>

28. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Основна заработка по акција		
Расположлива нето добивка(во Денари)	1.007.811.167	848.199.255
Број на акции	1.415.132	1.416.612
Основна заработка по акција(во Денари)	<u>712,16</u>	<u>598,75</u>

29. ДИВИДЕНДА

Друштвото не ја евидентира обврската за дивиденди се додека истата не се ратификува на годишното Собрание на акционери.

На 8 Април 2019 година на Годишното собрание на акционерите е одобрена пресметка и исплата на бруто дивиденда за 2018 година во износ од 458.033 илјади денари. Пресметаната дивиденда и даноците се прикажани како намалување од задржаната добивка.

30. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Друштвото има превземено обврски по основ на склучени договори со изведувачи за изградба, набавка и одржување на основни средства во износ од 264.322 илјади Денари (2018: 58.920 илјади Денари).

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Друштвото има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон различни доверители во износ од 129.968 илјади Денари (2018: 33.090 илјади Денари).

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото нема краен единствен сопственик. Акциите на Друштвото се поседувани од голем број на правни и физички лица.

Алкалоид АД Скопје, поседува неколку друштва во земјата и странство, прикажани во Белешка 10. Продажбата на, и набавката од поврзаните субјекти се одвива на принцип на нормални продажни услови и по пазарни цени.

Подолу се дадени трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на производи и услуги	2019	2018
Алкалоид ДОО Белград, Србија	165.347	292.177
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	1.204.657	1.237.262
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	212.673	211.462
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	20	28
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	193.369	185.497
ООО Алкалоид Рус, Москва, Русија	633.362	223.872
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	916.901	798.177
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	6.100	6.735
	3.332.429	2.955.210

Набавка на производи и услуги	2019	2018
Алкалоид ДОО Белград, Србија	16.692	14.346
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	11.918	12.466
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	105.486	72.622
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	116.811	106.601
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	1.933	1.106
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	5.808	19.849
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	216.382	472.588
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.941	2.070
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	48.056	42.410
Фондација „Трајче Мукаетов” Скопје, С. Македонија	9.423	8.802
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	94.828	92.267
Алкалоид ДОО Веледрогерија Белград, Србија	5.259	4.084
Алкалоид Иљач Т. Ј. С. Истанбул, Турција	9.203	9.887
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.880	2.680
Алкалоид АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	236	-
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	4.498	3.681
Алкалоид ТОВ Киев, Украина	158.120	107.528
	741.139	926.670

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Салдата и трансакциите помеѓу Друштвото и неговите подружници што произлегуваат од продажбата/набавката на производи и услуги, дадени и примени аванси се презентирани подолу:

Побарувања од продажби на производи и услуги	2019	2018
Алкалоид ДОО Белград, Србија	24.776	188.393
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	298.213	322.087
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк, Приштина, Косово	47.676	74.364
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	62.535	46.824
ООО Алкалоид Рус Москва, Русија	539.439	219.445
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	536.674	360.486
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	2.519	4.393
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	2.490	2.493
	1.514.322	1.218.485
Обврски за набавка на производи и услуги	2019	2018
Алкалоид ДОО Белград, Србија	1.155	2.874
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	3.239	1.682
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	57.125	25.292
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	16.247	11.575
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	126	126
АЛК&КОС Фармацевтикалс Шпк Приштина, Косово	1.671	3.971
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	156.457	128.770
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	1.006	398
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	7.941	6.860
Алкалоид ДОО Веледрогерија Белград, Србија	1.133	801
Алкалоид Иљач Т. Л. С. Истанбул, Турција	-	1.370
Алкалоид Билна аптека ДООЕЛ Скопје, С. Македонија	979	838
Алкалоид АЛКА-ЛАБ ДОО Љубљана, Словенија	236	
Алкалоид Шпк Тирана, Албанија	301	615
Алкалоид ТОВ Киев, Украина	9.498	1.163
	257.114	186.335
Побарувања за камати од поврзани субјекти	2019	2018
Алкалоид ДОО Белград, Србија	1.929	1.929
	1.929	1.929
Обврски за камати од поврзани субјекти	2019	2018
Алкалоид СА Фрибург, Швајцарија	2.325	-
	2.325	-

БЕЛЕШКИ КОН ЕДИНЕЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжение)

Надоместоци на раководството

Во текот на 2019 година на членовите на Управниот одбор на Друштвото не се исплатени надоместоци за учество во одборот. Во текот на 2019 година на членовите на Надзорниот одбор на Друштвото вкупно се исплатени 4.402 илјади Денари (2018: 4.209 илјади Денари).

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалниот девизен курс за значајната валута користена при искажување на билансните позиции деноминирани во странска валута е следнава:

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
ЕУР	61,49	61,50
РУР	0,89	0,77
УСД	54,95	53,69
ЦХФ	56,56	54,77

34. НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Не постојат значајни настани по периодот на известување кои бараат обелоденување во единечните финансиски извештаи.